

Bruxelles, 28.3.2018
COM(2018) 163 final

2018/0076 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 924/2009 în ceea ce privește anumite comisioane pentru plățile transfrontaliere efectuate în interiorul Uniunii și comisioanele de conversie monetară

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2018) 84 final} - {SWD(2018) 85 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Piața unică a UE permite persoanelor, serviciilor, bunurilor și capitalurilor să circule liber în cadrul unei economii al cărei produs intern brut anual se ridică la 15 mii de miliarde EUR. Aceasta oferă noi oportunități întreprinderilor europene și contribuie la o concurență sănătoasă, ceea ce conduce la mai multe posibilități de alegere, la servicii mai bune și la prețuri mai mici pentru cei peste 500 de milioane de consumatori.

O prioritate majoră a Comisiei Juncker este crearea unei piețe unice mai aprofundate și mai echitabile. În decembrie 2015, Comisia Europeană a prezentat o Carte verde în vederea inițierii unor consultări cu privire la potențialul unei piețe mai integrate a serviciilor financiare cu amănuntul și la acțiunile necesare pentru atingerea acestui obiectiv. Pe baza contribuțiilor primite de la părțile interesate și a raportului Parlamentului European¹ privind cartea verde, Comisia a publicat, în martie 2017, un plan de acțiune² care stabilește o strategie de îmbunătățire a pieței unice a serviciilor financiare de consum.

Plățile transfrontaliere sunt esențiale pentru integrarea serviciilor financiare de consum și a economiei UE. Acestea joacă un rol important pentru apropierea persoanelor și întreprinderilor din statele membre ale UE. Restricțiile care afectează plățile transfrontaliere și costurile excesive ale acestora împiedică finalizarea pieței unice.

Comisioane pentru plățile transfrontaliere

Regulamentul 924/2009 privind plățile transfrontaliere a stabilit o paritate pe tot cuprinsul Uniunii Europene între comisioanele pentru plățile transfrontaliere în euro în interiorul Uniunii și cele pentru plățile naționale în euro (cu alte cuvinte pentru plățile în euro efectuate în același stat membru). Deși intră sub incidența regulamentului, statele membre care nu fac parte din zona euro nu au beneficiat de efectele acestui regulament: în aceste state membre, plățile naționale în euro sunt fie foarte costisitoare, fie pur și simplu nu există. În consecință, persoanele și întreprinderile din aceste state membre care nu fac parte din zona euro plătesc comisioane ridicate de fiecare dată când o plată trece frontiera țării lor sau când persoanele călătoresc și efectuează plăți în străinătate. Aceste costuri ridicate sunt un obstacol în calea finalizării pieței unice și creează două categorii de utilizatori ai serviciilor de plată în UE.

Statelor membre care nu fac parte din zona euro li s-a oferit posibilitatea de a aplica dispozițiile Regulamentului 2560/2001 și ale Regulamentului 924/2009, care îi succede primului regulament, și la monedele lor naționale. Cu toate acestea, opțiunea menționată a fost utilizată doar de către Suedia, care a aliniat comisioanele pentru plățile transfrontaliere efectuate în coroane suedeze cu cele pentru plățile naționale în coroane suedeze.

Obiectivul prezentei propunerii este de a permite persoanelor și întreprinderilor din statele membre care nu fac parte din zona euro să beneficieze de avantajele oferite de Regulamentul 924/2009 și de a pune capăt costurilor ridicate ale tranzacțiilor transfrontaliere în interiorul UE efectuate în euro. Acest cost ridicat acționează ca o barieră în calea schimburilor dintre statele membre din zona euro și cele care nu fac parte din aceasta, fiind în dezavantajul

¹ 2016/2056 (INI).

² COM/2017/0139.

tuturor. Persoanele și întreprinderile din afara zonei euro suportă costuri mai ridicate pentru a avea acces pe piețele din zona euro sau a interacționa cu persoanele din această zonă. Acest lucru înseamnă că nu pot face schimburi comerciale și nu pot concura cu omologii lor din zona euro în aceleași condiții. De exemplu, atunci când o întreprindere din afara zonei euro are furnizori aflați în zona euro, costurile sale de producție vor fi mai ridicate decât cele ale unui concurent situat în zona euro. De asemenea, această barieră suplimentară în calea liberei circulații și a comerțului limitează numărul de clienți potențiali ai întreprinderilor din zona euro. Tabelele de mai jos ilustrează situația actuală și situația de după aplicarea regulamentului modificat.

Propunerea nu se referă la tranzacțiile transfrontaliere în alte monede decât euro.

SITUAȚIA ACTUALĂ

PLĂȚI ÎN EURO EFECTUATE DIN... CĂTRE...	statele membre din zona euro (+ Suedia) ³		statele membre care nu fac parte din zona euro
statele membre din zona euro (+ Suedia)	ZERO/COMISIOANE SCĂZUTE		COMISIOANE RIDICATE
statele membre care nu fac parte din zona euro	ZERO/COMISIOANE SCĂZUTE PENTRU EXPEDITOR	COMISIOANE RIDICATE PENTRU DESTINATAR	COMISIOANE RIDICATE

De exemplu, în prezent, un cetățean sau o societate din Bulgaria⁴ care face un transfer transfrontalier de 500 EUR către Finlanda poate fi nevoită să plătească comisioane de până la 24 EUR, în timp ce o persoană care transferă aceeași sumă din Finlanda către Franța nu ar plăti nimic sau aproape nimic⁵. Persoana care efectuează plata din Franța ar plăti aceeași sumă ca pentru un transfer național în Franța.

³ Ca urmare a deciziei Suediei de a aplica voluntar articolul 14 din Regulamentul 924/2009.

⁴ Sursă: Studiul Deloitte, disponibil la adresa https://ec.europa.eu/info/files/180328-study-cross-border-transaction-fees-extension_ro

⁵ Ibidem.

DUPĂ APLICAREA MODIFICĂRILOR CONȚINUTE ÎN PREZENTA PROPUNERE

PLĂȚI ÎN EURO EFECTUATE DIN... CĂTRE...	statele membre din zona euro (+ Suedia)	statele membre care nu fac parte din zona euro
statele membre din zona euro (+ Suedia)	ZERO/COMISIOANE SCĂZUTE	ZERO/COMISIOANE SCĂZUTE
statele membre care nu fac parte din zona euro	ZERO/COMISIOANE SCĂZUTE	ZERO/COMISIOANE SCĂZUTE

Ca urmare a modificărilor conținute în prezenta propunere, cetățeanul sau societatea care transferă o sumă în euro din Bulgaria nu ar plăti, de asemenea, nimic – sau aproape nimic – în această situație. Această persoană sau societate ar plăti pentru un transfer în euro către Finlanda aceleași comisioane ca și pentru un transfer național în leva în Bulgaria.

Obligații în materie de transparență legate de practicile de conversie monetară

Modificările Regulamentului nr. 924/2009 cuprinse în prezenta propunere stabilesc, de asemenea, obligații suplimentare în materie de transparență legate de practicile de conversie monetară, în conformitate cu articolele 45 și 59 din Directiva 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne. Aceste noi obligații în materie de transparență sunt justificate, deoarece consumatorii din UE se confruntă cu o lipsă de transparență atunci când efectuează o plată care implică o conversie monetară. Atunci când un consumator efectuează o plată cu cardul în străinătate (fie că este vorba de o retragere de numerar de la un bancomat sau de o plată cu cardul la un punct de vânzare) într-o altă monedă decât cea din țara sa de origine, acesta are la dispoziție adesea două opțiuni. Prima opțiune este de a plăti în propria lui monedă, un serviciu numit conversie valutară dinamică. Acest serviciu este oferit de prestatorii de servicii de conversie valutară dinamică și de banca comerciantului. A doua opțiune a consumatorului este să plătească în moneda locală utilizând serviciile de plată cu cardul și banca consumatorului (conversie monetară nedinamică sau conversie de tip „*on-network*”). Consumatorii se plâng în special de practicile de conversie monetară dinamică, datorită faptului că aceștia consideră că nu dispun de informațiile necesare pentru a face o alegere în cunoștință de cauză. Prin urmare, de multe ori, consumatorii aleg, fără să își dorească acest lucru, opțiunea mai costisitoare de conversie monetară.

Prezenta propunere va spori transparența pentru consumatori prin comunicarea costului integral al unei tranzacții transfrontaliere. Aceasta îi va ajuta să compare ofertele de servicii de conversie monetară înainte de a începe o tranzacție de plată care implică o conversie monetară. Având în vedere caracterul foarte tehnic al conversiei monetare într-un mediu cu o evoluție rapidă, Autoritatea Bancară Europeană va fi însărcinată cu stabilirea unor standarde tehnice de reglementare pentru o mai bună încadrare a practicilor de conversie monetară. De asemenea, propunerea va stabili un plafon temporar pentru costurile de conversie monetară până când măsurile în materie de transparență elaborate de Autoritatea Bancară Europeană vor intra în vigoare, și anume în cel mult 36 de luni de la data intrării în vigoare a regulamentului modificat.

Odată pusă în aplicare, prezenta propunere va genera economii semnificative pentru consumatori, în timp ce veniturile unora dintre prestatorii de servicii de plată ar putea scădea. Propunerea va garanta, de asemenea, că costurile de conversie monetară nu sunt utilizate de prestatorii de servicii de plată pentru a compensa reducerea veniturilor prin creșterea marjelor netransparente privind conversia monetară, în condițiile în care aceste costuri nu sunt, de obicei, cunoscute de utilizatorii serviciilor de plată.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

De la introducerea monedei euro, Uniunea Europeană a lansat diverse inițiative pentru reducerea semnificativă a costurilor tranzacțiilor transfrontaliere. Cele mai importante trei astfel de inițiative sunt enumerate mai jos.

- introducerea unui set de norme privind tranzacțiile în euro pentru zona unică de plăți în euro (SEPA), inclusiv transferurile credit SEPA și debitările directe SEPA.

- Directiva privind serviciile de plată [Directiva 2007/64/CE, înlocuită de Directiva (UE) 2015/2366] a crescut transparența comisioanelor și a facilitat intrarea unor noi actori pe această piață. Acest lucru a contribuit la o mai mare concurență în domeniul plăților, inclusiv al plăților transfrontaliere, și a sporit transparența comisioanelor. De asemenea, a condus la îmbunătățiri în ceea ce privește infrastructura de plăți, care a devenit capabilă să gestioneze creșterea volumelor de plăți în euro la costuri mai mici.

- Regulamentul nr. 2560/2001, înlocuit ulterior de Regulamentul 924/2009, privind plățile transfrontaliere, a contribuit de asemenea la acest proces prin uniformizarea comisioanelor pentru plățile transfrontaliere și naționale efectuate în euro în cadrul UE.

Toate aceste inițiative au contribuit la integrarea în continuare a pieței unice și la apariția unei piețe mai integrate a plăților în cadrul zonei euro.

- **Coerența cu alte politici ale UE**

Această inițiativă contribuie la o mai bună funcționare a pieței unice. De asemenea, inițiativa extinde unele dintre beneficiile-cheie ale uniunii economice și monetare (și anume tranzacțiile transfrontaliere eficiente și cu costuri reduse) la persoanele și întreprinderile din statele membre care nu fac parte din zona euro. Inițiativa este în conformitate cu planul de acțiune privind FinTech⁶, care are drept obiectiv o mai mare concurență și inovare în sectorul financiar european. De asemenea, inițiativa este strâns legată de uniunea piețelor de capital, unul dintre obiectivele sale fiind acela de a crea o veritabilă piață unică de capital în UE, în care investitorii să își poată investi fondurile în alte țări fără a întâmpina obstacole și în care întreprinderile să poată strânge fonduri din surse variate, indiferent de amplasarea lor. De asemenea, această inițiativă va facilita realizarea obiectivului pieței unice digitale de a elimina barierele din calea comerțului online, fiind aplicabilă atât în cazul activităților cu prezență fizică, cât și în mediul digital. Acest lucru va elimina o barieră – comisioanele pentru tranzacțiile transfrontaliere – care ar putea împiedica vânzările online transfrontaliere.

⁶ COM(2018) 109/2.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temeiul juridic

Articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene conferă instituțiilor europene competența de a stabili dispoziții corespunzătoare care au ca obiectiv instituirea și funcționarea pieței interne.

Piața unică include libera circulație a bunurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor. Plățile sunt importante pentru finalizarea pieței unice, însă, în prezent, costurile ridicate ale plăților transfrontaliere creează bariere și îngreunează operațiunile comerciale transfrontaliere pentru gospodării și întreprinderi. Costurile ridicate ale plăților transfrontaliere creează, de asemenea, două categorii de utilizatori ai serviciilor de plată. Prima categorie cuprinde utilizatorii din zona euro, care sunt în măsură să efectueze plăți către majoritatea persoanelor și a întreprinderilor din UE la un cost foarte scăzut. A doua categorie cuprinde utilizatorii din țările care nu fac parte din zona euro, care nu pot efectua plăți cu costuri reduse decât către un număr limitat de persoane și întreprinderi.

Pentru a răspunde acestor preocupări, acțiunea legislativă la nivelul UE constituie răspunsul cel mai eficient și este conformă cu obiectivele tratatelor.

• Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)

În temeiul articolului 4 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, acțiunea la nivelul UE pentru finalizarea pieței interne trebuie evaluată din perspectiva principiului subsidiarității prevăzut la articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană. Trebuie să se evalueze dacă obiectivele propunerii (a) nu ar putea fi atinse de către statele membre în cadrul sistemelor lor juridice naționale și (b) având în vedere amploarea și efectele acțiunilor, dacă acestea sunt realizate mai bine la nivelul UE.

Statelor membre li s-a oferit posibilitatea de a aplica dispozițiile Regulamentului 2560/2001 și ale Regulamentului 924/2009, care îi succede, la monedele lor naționale. Până în prezent, această opțiune a fost utilizată numai de Suedia. În consecință, costurile plăților transfrontaliere efectuate în coroane suedeze din Suedia în interiorul UE sunt acum similare celor ale plăților naționale efectuate în Suedia. Utilizarea de către Suedia a acestei opțiuni a avut, de asemenea, un impact pozitiv asupra plăților transfrontaliere în euro, care sunt oferite de băncile din Suedia fără taxe suplimentare față de plățile în coroane suedeze din interiorul țării.

Este adevărat că alte state membre care nu fac parte din zona euro ar putea întreprinde acțiuni individuale – la fel ca Suedia – în vederea reducerii costurilor asociate plăților transfrontaliere. Cu toate acestea, barierele actuale vor rămâne atât timp cât există state membre care nu iau nicio măsură. Din acest motiv, este de preferat ca această problemă să fie abordată prin intermediul acțiunii la nivelul UE, mai degrabă decât de statele membre individuale sau de piață, având în vedere că niciuna dintre acestea nu poate garanta progrese rapide și acoperirea întregului teritoriu al UE.

În plus, acțiunea la nivelul UE ar genera economii de scară (creșterea volumului tranzacțiilor transfrontaliere, care va conduce la o eficiență sporită a infrastructurii de plăți). De asemenea, aceasta ar avea ca rezultat creșterea volumului comerțului transfrontalier în interiorul UE, stimularea concurenței și integrarea mai puternică a economiilor din UE.

Continuarea situației actuale ar menține acest decalaj de facto, ar încetini integrarea economică și ar împiedica aprofundarea pieței unice.

- **Proportionalitatea**

În temeiul principiului proporționalității, conținutul și forma acțiunii Uniunii nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor tratatelor.

Costul atingerii obiectivului este scăzut, ceea ce se datorează faptului că prestatorii de servicii de plată din UE au acces la infrastructuri eficiente de compensare și de decontare a operațiunilor în euro. În esență, propunerea ar impune prestatorilor de servicii de plată din statele membre care nu fac parte din zona euro să își alinieze comisioanele pentru tranzacțiile transfrontaliere în euro cu cele percepute pentru tranzacțiile naționale în moneda națională a statului membru al utilizatorilor serviciilor de plată (care sunt în general mai mici). Statele membre din zona euro beneficiază deja, în ceea ce privește majoritatea operațiunilor, de comisioane scăzute pentru tranzacțiile transfrontaliere. Limitarea propunerii la tranzacțiile în euro nu are niciun impact asupra prestatorilor de servicii de plată din statele membre din zona euro, însă aceasta acoperă un număr mare de tranzacții în statele membre care nu fac parte din zona euro (aproximativ 60 % din tranzacțiile transfrontaliere ale acestora).

În plus, alinierea comisioanelor pentru tranzacțiile transfrontaliere în euro cu cele percepute pentru tranzacțiile naționale în moneda națională a statului membru ține cont de nivelul de dezvoltare și de eficiența sistemelor de plată și a băncilor locale (infrastructură și procese). Într-adevăr, costurile de producție sunt diferite de la o țară la alta și, în unele state membre care nu fac parte din zona euro, chiar și tranzacțiile naționale pot costa până la un euro. Utilizând comisioanele pentru tranzacțiile interne ca referință permite să se țină seama de specificul fiecărui stat membru și ale prestatorilor de servicii de plată din aceste state. Proportionalitatea este abordată mai amănunțit în capitolele 7 și 8 din evaluarea impactului care însoțește prezenta propunere.

Extinderea aplicării prezentului regulament la alte monede în afară de euro ar prezenta avantaje clare, în special din punctul de vedere al numărului de plăți acoperit. Cu toate acestea, o astfel de decizie ar putea, de asemenea, să încurajeze prestatorii de servicii de plată să crească costurile pentru alte servicii, în special plățile interne, pentru a subvenționa încrucișat tranzacțiile transfrontaliere în alte monede decât euro. Prin urmare, ar trebui să rămână în continuare opțional pentru statele membre care nu au adoptat euro ca monedă națională să extindă aplicarea prezentului regulament la plățile transfrontaliere denominate în moneda lor națională.

3. CONSULTĂRILE CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI EVALUĂRILE IMPACTULUI

- **Consultările cu părțile interesate**

Părțile interesate au fost consultate în mai multe moduri:

- o consultare publică deschisă cu privire la comisioanele pentru tranzacții a avut loc între 24 iulie 2017 și 30 octombrie 2017 (14 săptămâni);
- părțile interesate din industrie, inclusiv reprezentanții diferiților prestatori de servicii de plată, au fost consultate în timpul reuniunii grupului de experți în piața sistemelor de plată din 24 octombrie 2017;

- reprezentanții statelor membre au fost consultați în cadrul reuniunii grupului de experți al Comisiei privind serviciile bancare, plățile și asigurările din 17 noiembrie 2017;
- grupul utilizatorilor de servicii financiare a furnizat informații și observații în cadrul reuniunii sale din 5 decembrie 2017.

În cadrul acestor consultări, utilizatorii serviciilor de plată (consumatori sau întreprinderi) au vorbit cu toții despre prețul ridicat pe care îl plătesc pentru tranzacțiile transfrontaliere și lipsa de transparență a comisioanelor percepute. La rândul lor, prestatorii de servicii de plată au indicat în mod clar că există o diferență majoră între plățile în euro care au fost procesate automatizat (adică fără intervenție manuală) și plățile efectuate în alte monede, a căror procesare este mai puțin eficientă (și, prin urmare, mai costisitoare).

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Comisia a solicitat firmei de consultanță Deloitte să efectueze un studiu⁷ în vederea colectării de date privind comisioanele percepute de primele trei până la șapte bănci din fiecare stat membru care nu face parte din zona euro și din trei state membre din zona euro pentru tranzacțiile de plată transfrontaliere care fac obiectul propunerii (transferuri credit, plăți cu cardul și retrageri de numerar). În plus, Deloitte a fost invitată să furnizeze estimări privind costurile interne ale acestor tranzacții. Studiul a concluzionat că pentru tranzacțiile în euro există infrastructuri, norme și procese transfrontaliere eficiente, care ar trebui să permită ca prețurile acestora să fie aliniate cu cele ale tranzacțiilor în moneda națională, la niveluri cu mult mai scăzute decât cele observate în prezent. De asemenea, studiul a concluzionat că tranzacțiile transfrontaliere în alte monede decât euro sunt încă reglementate de procese nemodernizate, fără o infrastructură centralizată. Procesele respective au rămas costisitoare, împiedicându-i pe prestatorii de servicii de plată să ofere prețuri competitive pentru aceste tranzacții.

- **Evaluarea impactului**

În cadrul evaluării impactului, care a primit un aviz pozitiv din partea Comitetului de analiză a reglementării la 14 februarie 2018, au fost analizate patru opțiuni de politică. Toate opțiunile se bazează pe principiul asigurării parității dintre costurile pentru tranzacțiile naționale în moneda națională a statului membru al utilizatorului serviciilor de plată și costurile tranzacțiilor transfrontaliere în interiorul UE:

- (1) în aceeași monedă națională;
- (2) în aceeași monedă națională și în euro;
- (3) exclusiv în euro;
- (4) în orice monedă din statele membre ale UE, indiferent de statul membru în care au loc.

A treia opțiune propune alinierea comisioanelor pentru plățile transfrontaliere în interiorul UE efectuate în euro cu cele pentru tranzacțiile naționale efectuate în moneda națională a unui stat

⁷ Studiul Deloitte, disponibil la adresa https://ec.europa.eu/info/files/180328-study-cross-border-transaction-fees-extension_ro

membru. Această a treia opțiune este cea aleasă în prezenta propunere. Ea nu are niciun impact asupra statelor membre din zona euro. Pentru statele membre care nu fac parte din zona euro, aceasta s-a dovedit a fi opțiunea cea mai eficientă, întrucât toți prestatorii de servicii de plată din statele membre care nu fac parte din zona euro dispun de infrastructuri moderne pentru plățile transfrontaliere în euro. În plus, s-a constatat că a treia opțiune ar fi foarte eficace, deoarece majoritatea tranzacțiilor transfrontaliere din statele membre care nu fac parte din zona euro sunt efectuate în euro. Mai mult, având în vedere că costurile tranzacțiilor în euro sunt scăzute, ar exista un risc mai scăzut ca prestatorii de servicii de plată să majoreze (a) comisioanele pentru tranzacțiile interne sau (b) costurile de conversie monetară pentru a subvenționa încrucișat tranzacțiilor transfrontaliere. Orice măsură de acest fel luată de prestatorii de servicii de plată ar trebui să respecte normele în materie de concurență. În fine, a treia opțiune este, de asemenea, în concordanță cu obiectivul pe termen mai lung ca euro să devină moneda comună a tuturor statelor membre. Pe baza rezultatelor consultării, gradul de acceptare a acestei opțiuni de către prestatorii de servicii de plată, ar fi, de asemenea, mai ridicat decât pentru orice altă opțiune.

În conformitate cu opțiunea menționată, prestatorii de servicii de plată din statele membre care nu fac parte din zona euro ar uniformiza comisioanele pentru plățile transfrontaliere în euro cu cele pentru plățile naționale în moneda statelor membre respective. Implicațiile practice se limitează la o modificare a tabelelor cu comisioane utilizate de prestatorii de servicii de plată pentru tarifarea clienților lor. Pe baza estimărilor, reducerea comisioanelor pentru tranzacțiile transfrontaliere în euro introdusă de această măsură ar trebui să genereze economii directe de 900 de milioane EUR pe an pentru utilizatorii serviciilor de plată (în principal, consumatori și întreprinderi mici și mijlocii, deoarece marile corporații beneficiază, de obicei, de comisioane negociate) și o scădere corespunzătoare a veniturilor prestatorilor de servicii de plată. Utilizatorii serviciilor de plată ar beneficia în plus de transparența sporită în ceea ce privește comisioanele percepute pentru tranzacțiile transfrontaliere. Costul aferent acțiunilor întreprinde de autoritățile de supraveghere pentru a se asigura că prestatorii de servicii de plată respectă prezentul regulament va fi neglijabil.

Pe termen lung, există două efecte majore preconizate. Primul constă dintr-o mai bună integrare a statelor membre care nu fac parte din zona euro cu statele membre din zona euro prin crearea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile mici și mijlocii. Al doilea efect preconizat este o mai mare egalitate între persoanele din UE în ceea ce privește accesul la plățile transfrontaliere cu costuri reduse.

Evaluarea impactului concluzionează că prestatorii de servicii de plată se vor confrunta cu o scădere a veniturilor în momentul punerii în aplicare a propunerii. Este probabil ca acești actori de pe piață să încerce să își recupereze o parte din pierderile de venituri, de exemplu prin creșterea comisioanelor pentru alte produse și servicii (de exemplu, comisioanele pentru tranzacțiile naționale sau pentru administrarea contului). Orice tentativă de acest fel ar trebui, desigur, să se conformeze normelor naționale și ale UE în materie de concurență. Este important de observat că, atunci când cerințe identice au fost impuse băncilor din statele membre din zona euro ca urmare a intrării în vigoare a primului regulament din 2001, aceasta nu a condus la majorarea comisioanelor. Dimpotrivă, comisioanele pentru toate tipurile de plăți au continuat să scadă în statele membre din zona euro. În ceea ce privește statele membre care nu fac parte din zona euro, ar trebui menționat că Suedia a utilizat opțiunea existentă în Regulamentul 924/2009 pentru a extinde domeniul de aplicare al regulamentului la coroana

suedează. Acest lucru a fost în beneficiul consumatorilor și al întreprinderilor suedeze, fără a afecta negativ piața suedează a plăților⁸.

Cu toate acestea, există pericolul utilizării costurilor de conversie monetară de către prestatorii de servicii de plată pentru recuperarea pierderilor de venituri rezultate din obligația de a își alinia comisioanele pentru tranzacțiile în euro cu cele pentru tranzacțiile naționale. Aceste costuri de conversie monetară sunt mai puțin cunoscute de către utilizatorii serviciilor de plată și nu sunt suficient de transparente încât aceștia să le poată compara. Propunerea abordează acest risc prin impunerea unei mai mari transparențe în ceea ce privește conversiile monetare.

În urma avizului pozitiv și a sugestiilor de îmbunătățire din partea Comitetului de analiză a reglementării, raportul de evaluare a impactului a fost modificat pentru a descrie mai în detaliu rolul pe termen lung pe care l-ar putea avea tehnologia financiară în reducerea comisioanelor pentru plățile transfrontaliere. Secțiunea din raportul de evaluare a impactului referitoare la monitorizarea și evaluarea modificărilor cuprinse în prezenta propunere a fost, de asemenea, revizuită. În sfârșit, serviciile Comisiei au acordat în continuare atenție chestiunii privind transparența în conversia monetară. Acest aspect este deja abordat de Directiva privind serviciile de plată, care impune cerințe în materie de transparență. Cu toate acestea, cerințele respective ar trebui să fie mai precise, astfel încât să devină mai eficace și să prevină eventualele contra-măsuri care ar anula orice beneficii în materie de reducere a costurilor obținute prin modificarea Regulamentului 924/2009. Soluția propusă în prezenta propunere constă în acordarea unui mandat Autorității Bancare Europene privind elaborarea unor standarde tehnice de reglementare pentru a garanta transparența și comparabilitatea ofertelor de conversie monetară. Elaborarea acestor standarde tehnice de reglementare se va baza pe o evaluare specifică a impactului, care urmează să fie efectuată de către Autoritatea Bancară Europeană.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Regulamentul 924/2009 a fost desemnat drept o inițiativă REFIT⁹ în programul de lucru al Comisiei pentru 2017. Acest regulament a făcut deja obiectul simplificării în 2012, prin intermediul modificărilor aduse prin Regulamentul privind data-limită a zonei unice de plăți în euro (Regulamentul UE nr. 260/2012), care a eliminat pragul de 50 000 EUR dincolo de care nu se mai aplicau dispozițiile Regulamentului nr. 924/2009, precum și o serie de obligații de raportare.

Propunerea va spori și mai mult eficacitatea Regulamentului 924/2009. Deși Regulamentul 924/2009 se aplică în cazul tuturor tranzacțiilor în euro în toate statele membre, dispozițiile sale nu au funcționat pentru cetățenii și întreprinderile din afara zonei euro, în pofida utilizării pe scară largă de către aceștia a monedei euro pentru tranzacții transfrontaliere. Propunerea va remedia această deficiență și va permite în sfârșit tuturor cetățenilor și întreprinderilor din UE să beneficieze de dispozițiile regulamentului menționat, al căror obiectiv a fost întotdeauna să aducă beneficii întregii UE, nu numai zonei euro.

⁸ A se vedea descrierea cazului suedez în anexa 4 din raportul privind evaluarea impactului care însoțește prezenta propunere.

⁹ Programul privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT), lansat în decembrie 2012, are scopul de a face legislația UE mai puțin împovărătoare, mai simplă și mai puțin costisitoare, astfel încât să aducă beneficii atât pentru cetățeni, cât și pentru întreprinderi, și să contribuie la crearea condițiilor pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă. Acesta nu pune sub semnul întrebării obiectivele de politică ale UE, ci caută modalități mai eficiente de realizare a lor.

Microîntreprinderile și în general întreprinderile mici și mijlocii vor beneficia de pe urma prezentei propuneri. Într-adevăr, cea mai mare parte a întreprinderilor mici și mijlocii, în special cele mai mici, nu sunt în măsură să negocieze comisioanele pe care le plătesc pentru plățile transfrontaliere. Această posibilitate este limitată de obicei la marile corporații care beneficiază de servicii de gestionare a trezoreriei furnizate de băncile importante. Prin urmare, întreprinderile mici și mijlocii ar trebui să aibă de câștigat de pe urma extinderii domeniului de aplicare al regulamentului mai mult decât întreprinderile mai mari.

Întreprinderile din UE vor deveni mai competitive, deoarece vor putea să ajungă la un număr mai mare de furnizori sau clienți, la un cost mai mic. Economia UE, în ansamblul său, ar putea deveni mai competitivă datorită integrării economice mai strânse care ar rezulta din eliminarea barierelor în materie de plăți.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are implicații bugetare pentru instituțiile UE.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planurile de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

Până la 31 octombrie 2022 ar trebui să fie efectuată o evaluare a impactului noilor norme, care să fie prezentată Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Băncii Centrale Europene. Această evaluare ar trebui să analizeze în special evoluțiile pieței și să evalueze oportunitatea de a nu mai limita domeniul de aplicare al propunerii la moneda euro, ci de a îl extinde la toate monedele statelor membre ale UE.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Se propune ca prețul unei tranzacții de plată transfrontaliere în euro din interiorul Uniunii Europene să nu fie diferit de cel al unei tranzacții naționale efectuate în interiorul unui stat membru în moneda națională a statului membru respectiv.

Articolul 1 alineatul (2) stabilește principiul conform căruia prestatorii de servicii de plată trebuie să alinieze comisioanele pentru plățile transfrontaliere în euro cu cele pentru plățile naționale corespunzătoare în moneda națională a statului membru al utilizatorului serviciului de plată inclusiv în cazul statelor membre care nu au moneda euro ca monedă națională.

Articolul 1 alineatul (3) aduce clarificări suplimentare ale dispozițiilor de la articolele 45 și 59 din Directiva (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, clarificări referitoare la conversia monetară, și introduce cerințe pentru prestatorii de servicii de plată privind asigurarea transparenței înaintea unei plăți, precum și comparabilitatea opțiunilor alternative pentru conversia monetară. Acesta articol însărcinează Autoritatea Bancară Europeană cu elaborarea unor standarde tehnice de reglementare care să asigure transparența și comparabilitatea deplină a prețurilor pentru diferitele opțiuni de servicii de conversie monetară aflate la dispoziția utilizatorilor serviciilor de plată.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 924/2009 în ceea ce privește anumite comisioane pentru plățile transfrontaliere efectuate în interiorul Uniunii și comisioanele de conversie monetară

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,
având în vedere propunerea Comisiei Europene,
după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹⁰,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
întrucât:

- (1) De la adoptarea, într-o primă instanță, a Regulamentului (CE) nr. 2560/2001 al Parlamentului European și al Consiliului¹¹ și, ulterior, a Regulamentului (CE) nr. 924/2009 al Parlamentului European și al Consiliului¹², comisioanele pentru plățile transfrontaliere în euro între statele membre din zona euro au scăzut drastic, ajungând la niveluri care sunt ne semnificative în marea majoritate a cazurilor.
- (2) Cu toate acestea, plățile transfrontaliere în euro efectuate din statele membre care nu fac parte din zona euro reprezintă o parte foarte semnificativă din toate plățile transfrontaliere din aceste state. Comisioanele pentru aceste plăți transfrontaliere specifice rămân ridicate, chiar dacă prestatorii de servicii de plată au acces la aceleași infrastructuri performante pentru a procesa tranzacțiile respective la costuri foarte reduse ca și prestatorii de servicii de plată din zona euro.
- (3) Comisioanele ridicate pentru plățile transfrontaliere reprezintă în continuare o barieră în calea integrării depline a întreprinderilor și a cetățenilor din statele membre care nu fac parte din zona euro în piața unică. Acestea perpetuează existența a două categorii de utilizatori ai serviciilor de plată în Uniune: pe de o parte, o mare parte din utilizatorii serviciilor de plată, care beneficiază de zona unică de plăți în euro (denumită în continuare „SEPA”), și pe de altă parte utilizatorii serviciilor de plată care plătesc comisioane ridicate pentru plățile transfrontaliere în euro.

¹⁰ JO C , , p. .

¹¹ Regulamentul (CE) nr. 2560/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2001 privind plățile transfrontaliere în euro (JO L 344, 28.12.2001, p. 13).

¹² Regulamentul (CE) nr. 924/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind plățile transfrontaliere în Comunitate și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2560/2001 (JO L 266, 9.10.2009, p. 11).

- (4) Pentru a facilita funcționarea pieței unice și pentru a pune capăt barierelor dintre utilizatorii serviciilor de plată din zona euro și cei din statele membre care nu fac parte din zona euro în ceea ce privește plățile transfrontaliere în euro, este necesar să se asigure că comisioanele pentru plățile transfrontaliere în euro din interiorul Uniunii sunt aliniate cu cele pentru plățile naționale efectuate în moneda națională a unui stat membru.
- (5) Comisioanele de conversie monetară reprezintă un cost semnificativ al plăților transfrontaliere atunci când sunt utilizate monede diferite în țara plătitorului și în cea a beneficiarului. Articolul 45 din Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului¹³ impune transparența comisioanelor și a cursului de schimb utilizat, înainte de inițierea plății. Atunci când la un punct de vânzare sau la un bancomat (ATM) sunt oferite opțiuni alternative de conversie monetară, nivelul de transparență existent nu poate permite o comparație rapidă și clară între aceste diferite opțiuni de conversie monetară. Această lipsă de transparență împiedică concurența să diminueze costurile de conversie monetară și crește riscul ca plătitorii să aleagă opțiuni de conversie monetară costisitoare. Prin urmare, este necesar să se elaboreze măsuri vizând prestatorii de servicii de plată care să îmbunătățească transparența și să protejeze consumatorii împotriva unor comisioane excesive pentru serviciile de conversie monetară, în special în cazul în care consumatorii nu primesc informațiile de care au nevoie pentru a alege cea mai bună opțiune de conversie monetară.
- (6) Transparența comisioanelor de conversie monetară necesită adaptarea infrastructurilor de plată și a proceselor curente, în special pentru plățile efectuate online, plățile efectuate la un punct de vânzare sau retragerile de numerar de la bancomate. În acest scop, ar trebui să se acorde suficient timp operatorilor de pe piață pentru a-și adapta infrastructura și procesele la dispozițiile care se referă la comisioanele de conversie monetară pentru a respecta standardele tehnice de reglementare care urmează să fie adoptate de către Comisie.
- (7) Având în vedere nivelul tehnic al măsurilor necesare pentru transparența comisioanelor de conversie monetară, Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte standardele tehnice de reglementare elaborate de Autoritatea Bancară Europeană în ceea ce privește nivelul de transparență necesar și comparabilitatea serviciilor de conversie monetară. Comisia ar trebui să adopte prin acte delegate respectivele proiecte de standarde tehnice de reglementare, în temeiul articolului 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁴.
- (8) Pentru a limita prejudiciile aduse consumatorilor înainte ca actorii de pe piață să fie obligați să respecte măsurile în materie de transparență, este oportun să se solicite Autorității Bancare Europene („ABE”) să definească, în cadrul standardelor tehnice de reglementare, nivelul unui plafon de tranziție care ar trebui aplicat pentru a limita comisioanele pentru serviciile de conversie monetară și, în același timp, pentru a menține o concurență loială între prestatorii de servicii de plată.

¹³ Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (JO L 337, 23.12.2015, p. 35).

¹⁴ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12).

- (9) Deoarece obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere caracterul transfrontalier al plăților, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității prevăzut la același articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Modificări aduse Regulamentului (CE) nr. 924/2009

Regulamentul (CE) nr. 924/2009 se modifică după cum urmează:

- (1) Articolul 1 se modifică după cum urmează:
- (a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:
- „(1) Prezentul regulament stabilește reguli pentru plățile transfrontaliere din interiorul Uniunii.”;
- (b) la alineatul (2) se adaugă al doilea paragraf, după cum urmează:
- „Cu toate acestea, articolele 3a și 3b se aplică tuturor plăților transfrontaliere, indiferent dacă aceste plăți sunt efectuate în euro sau într-o monedă națională a unui stat membru diferită de euro.”.
- (2) Articolul 3 se modifică după cum urmează:
- (a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:
- „(1) Comisioanele percepute de un prestator de servicii de plată de la un utilizator de servicii de plată pentru plățile transfrontaliere în euro sunt identice cu comisioanele percepute de acel prestator de servicii de plată de la utilizatorii de servicii de plată pentru plățile naționale corespunzătoare de aceeași valoare efectuate în moneda națională a statului membru al utilizatorului serviciului de plată.”;
- (b) se introduce următorul alineat (1a):
- „(1a) Comisioanele percepute de un prestator de servicii de plată de la un utilizator de servicii de plată pentru plățile transfrontaliere în moneda națională a unui stat membru care a notificat decizia sa de a extinde aplicarea prezentului regulament la moneda sa națională în conformitate cu articolul 14 sunt identice cu comisioanele percepute de acel prestator de servicii de plată de la utilizatorii de servicii de plată pentru plățile naționale corespunzătoare de aceeași valoare efectuate în aceeași monedă.”.
- (c) alineatul (3) se elimină.
- (d) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:
- „(4) Comisioanele menționate la alineatele (1) și (1a) nu includ comisioanele de conversie monetară.”.

- (3) se inserează următorul articol 3a:

„Articolul 3a

Comisioanele de conversie monetară

(1) Începând cu [a se introduce data de către OP: 36 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament], prestatorii de servicii de plată informează utilizatorii serviciilor de plată cu privire la costul total al serviciilor de conversie monetară și, după caz, al serviciilor alternative de conversie monetară înainte de inițierea tranzacției de plată, pentru ca utilizatorii serviciilor de plată să poată compara opțiunile alternative de conversie monetară și costurile corespunzătoare ale acestora. În acest sens, prestatorii de servicii de plată declară cursul de schimb aplicat, cursul de schimb de referință utilizat și cuantumul total al tuturor comisioanelor aplicabile pentru conversia tranzacției de plată.

(2) Autoritatea Bancară Europeană („ABE”) elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare care să precizeze modul în care prestatorii de servicii de plată se asigură că prețurile diferitelor opțiuni de servicii de conversie monetară, în cazul în care acestea sunt disponibile, sunt transparente și comparabile pentru utilizatorii serviciilor de plată. Aceste standarde includ măsuri care trebuie aplicate de către prestatorii de servicii de plată, inclusiv la bancomate sau puncte de vânzare, pentru a se asigura că utilizatorii serviciilor de plată sunt informați cu privire la costurile serviciului de conversie monetară și ale altor opțiuni alternative de conversie monetară, atunci când sunt disponibile, înainte de inițierea plății.

Proiectele de standarde tehnice de reglementare menționate la primul paragraf stabilesc, de asemenea, valoarea maximă a tuturor comisioanelor pentru serviciile de conversie monetară care pot fi aplicate pentru o tranzacție de plată în cursul perioadei de tranziție prevăzute la articolul 3b. Aceste standarde iau în considerare valoarea tranzacției de plată și fluctuația cursurilor de schimb între monedele statelor membre ale Uniunii, asigurând și menținând o concurență loială între toți prestatorii de servicii de plată. Standardele tehnice de reglementare precizează măsurile care trebuie aplicate pentru a se evita ca utilizatorii serviciilor de plată să plătească mai mult decât această valoare maximă în perioada respectivă.

ABE prezintă Comisiei aceste proiecte de standarde tehnice de reglementare în termen de [șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

Este delegată Comisiei, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului*, competența de a adopta standardele tehnice de reglementare menționate la primul paragraf..

* Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12).”.

- (4) se introduce următorul articol 3b:

„Articolul 3b

Perioada de tranziție

Pe durata perioadei de tranziție dintre intrarea în vigoare a standardelor tehnice de reglementare menționate la articolul 3a alineatul (2) al patrulea paragraf și data aplicării articolului 3a alineatul (1), comisioanele pentru serviciile de conversie monetară nu pot depăși valoarea maximă stabilită în standardele tehnice de reglementare adoptate în conformitate cu articolul 3a alineatul (2) al patrulea paragraf.”.

- (5) Articolul 15 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 15

Revizuire

Până la 31 octombrie 2022, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Băncii Centrale Europene un raport privind aplicarea prezentului regulament, însoțit, dacă este cazul, de o propunere. Acest raport abordează, în special, oportunitatea modificării articolului 1 alineatul (2) pentru a garanta faptul că domeniul de aplicare al prezentului regulament acoperă toate monedele statelor membre ale Uniunii.”

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a 20-a zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Acesta se aplică de la 1 ianuarie 2019.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*